

**KOMORNÍ
FILHARMONIE
PARDUBICE**

**KONCERTNÍ
PROGRAM
2025/2026**

57.

Hlavní partner

OSUDOVÁ

NICCOLÒ PAGANINI

Koncert pro housle a orchestr č. 5 a moll,
MS 78 (37')

1. *Allegro maestoso*
2. *Andante, un poco sostenuto*
3. *Finale – Rondo. Andantino quasi allegretto*

———— přestávka ————

LUDWIG VAN BEETHOVEN

Symfonie č. 5 c moll, op. 67 *Osudová* (33')

1. *Allegro con brio*
2. *Andante con moto*
3. *Scherzo. Allegro*
4. *Allegro*

————
SVETLIN ROUSSEV HOUSLE
KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE
DIRIGENT **VAHAN MARDIROSSIAN**

Pondělí 25. 5. 2026 v 19.00 hodin

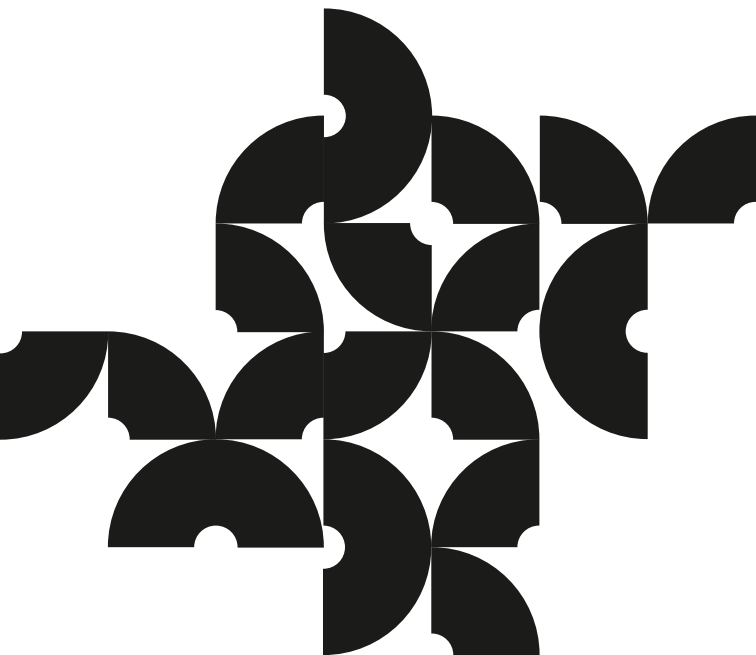
Úterý 26. 5. 2026 v 19.00 hodin

Středa 27. 5. 2026 v 19.00 hodin

SUKOVA SÍŇ DOMU HUDBY V PARDUBICÍCH

Introdukce s umělci

Středa v 18.00 hodin, Malý sál Domu hudby

Niccolò Paganini (1782–1840) se narodil do početné rodiny benátského loďaře. Otcův obchod moc nevynášel, zato jeho hudební aktivity nesly úspěch. Antonio Paganini prodával mandoliny a také se živil jako příležitostný hráč. Když bylo jeho synovi pět let, začal ho učit na mandolínu (Niccolò později ovládl i hru na kytaru), v sedmi letech přidal housle. Otec nelitoval finančních prostředků a cestoval za těmi nejlepšími učiteli, kteří žasli nad rychlými pokroky svého svěřence. V sedmnácti letech se Niccolò zcela osamostatnil a nastoupil dráhu cestujícího virtuóza. V roce 1813 zažil obrovský úspěch v milánské La Scale a od té doby se jeho sláva nesla celým světem, a to až do roku 1834, kdy ze zdravotních důvodů ukončil vyčerpávající kariéru (také Paganiniho pražský pobyt na konci dvacátých let 19. století provází řada zpráv o nesnesitelných bolestech zubů, na které však dychtivé publikum nebralo ohled a umělec musel několikrát vystoupit, aby naplnil své závazky). Paganiniho suverénní ovládnutí nástroje inspirovalo všechny významné houslisty 19. století, a nejen to! Víme, že Franz Liszt byl natolik uchvácen Paganiniho uměním, že se rozhodl podstatně inovovat klavírní techniku. Paganini dokázal kolem sebe šířit neuvěřitelné historky, měl pověst hazardního hráče a člověka-děbla. To vše zabíralo jako účinná reklama. Ať se dnes lékařská věda zabývá nezdravě vyhlížející rachitickou postavou, ať historikové upozorňují na Paganiniho krachy ve vedení kasina, pro svou dobu měl Niccolò neodolatelnou auru.

Ze šesti houslových koncertů představuje onen „pátý“ nejvyzrálejší Paganiniho kompozici. Když byl objeven jeho koncert z roku 1815, byl označen jako „nultý“ a nakonec vydán pod číslem 6. Chronologicky posledním tedy zůstává *Houslový koncert č. 5 a moll* z roku 1830. Dochoval se pouze zápis sólového partu, ze tří pokusů o rekonstrukci celé skladby se ujala verze z roku 1958 od vynikajícího hudebního historika a editora Federica Mompellia (1908–1989). Pro Paganiniho možná jeho a moll koncert zůstal nedokončeným projektem, avšak díky Mompelliově pečlivé práci se stal jednou z jeho nejhranějších skladeb ve 20. století – po technické stránce se sice spoléhá na známé virtuózní finesy (dvojhmaty, akordická hra, pasáže v oktávách, pizzicato na hmatníku levou rukou atd.), důraz je však položen na lyrické a expresivní polohy. Hudebním centrem koncertu Paganini překvapivě učinil hloubavou a až operně emočně vypjatou druhou větu. V první a třetí větě se opřel

o vyzkoušený a podmanivý materiál, i když i na těchto místech nás skladatel nenechává jen tak si užívat barvu houslí. Čekáme, že první větu ukončí radostná durová tónina, avšak na poslední chvíli se vše stočí do a moll, jako by se hlavní téma převzaté z oblíbeného opusu 8 „Le Streghe“ („Tanec čarodějnic“) nechtělo vzdát své tajuplné moci. Třetí větou nás provází optimistické téma „alla campanella“, které však přerušují podivuhodně vážné vstupy.

Vyznění Paganiniho díla závisí hlavně na kvalitách houslisty, k Beethovenovým symfoniím jsme však zvyklí přistupovat jako k posvátným textům, které je třeba „jen“ dobře přečíst. V případě *Symfonie č. 5 c moll Ludwiga van Beethovena* (1770–1827) se však interpretační přístupy natolik liší, že dirigentův „výklad“ má zásadní vliv na pochopení skladby; Herbert von Karajan kupříkladu s Berlínskými filharmoniky hrál „Pátou“ pod 30 minut, zatímco Christian Thielemann s Vídeňskou filharmonií volí pro 21. století rozvážnější tempa a dostává se k pětácti minutám.

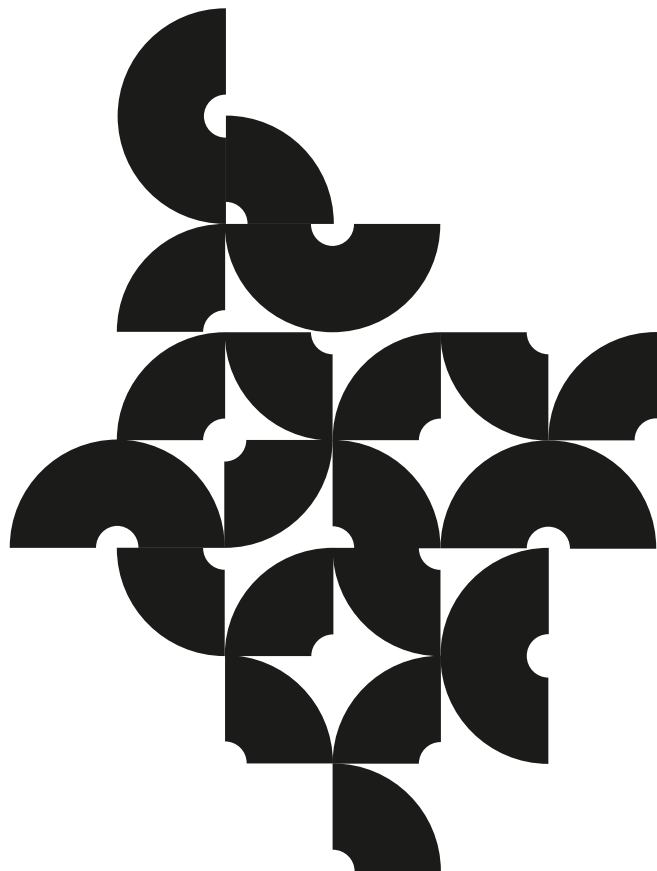
Už za Beethovenova života se o jeho c moll symfonii psalo různě a skladatel sám žurnalistické komentáře nijak nekorigoval. E. T. A. Hoffmann při Beethovenově hudbě romanticky vstupoval s nábožnými pocity do „říše nevyslovitelného“, francouzští posluchači zase díky Beethovenově symfonii živilí ideje Velké francouzské revoluce a na základě monumentální 4. věty mluvili o „Chant de Victoire“ (o „hymnu vítězství“). Vlivnou historku vnesl do světa Beethovenův sekretář Anton Felix Schindler, který posluhoval hluchému skladateli v posledních pěti letech jeho života. Ctížavý Schindler následně vydal Beethovenovu biografii a stal se vyhledávaným znalcem života a díla uctívaného génia. Schindler zničil asi polovinu „konverzačních“ sešitů, pomocí nichž Beethoven komunikoval se svým okolím, a prosadil představu Beethovena – titána a hrdiny. Beethoven prý na otázku, co znamená úvodní motiv symfonie, odpověděl: „To je zvuk osudu klepající na dveře.“ Odtud se tedy zrodil podtitul „Osudová“. A co víme o Beethovenovi, když koncipoval své nové symfonické dílo?

Beethoven přemýšlel o c moll symfonii již v roce 1803 a dopisoval ji paralelně se Symfonií č. 6, „Pastorální“. Premiéra se konala v prosinci 1808, ale adekvátní výkladový rámec je patrně třeba hledat u mladšího Beethovena, který se sice potýkal s vážnými sluchovými problémy, ale stále věřil v možnost uzdravení,

hledal útěchu v přírodě, doufal ve šťastný osobní život. A také u Beethovena, jenž se svými různými rytmickými nápady přibližoval revolučním písním Francouzů. Beethovenova „Pátá“ je přímo ukázkovým příkladem optimistické dramaturgie, jež posluchače vede ke světlu („per aspera ad astra“ – „skrze utrpení ke hvězdám“). Krátce po začátku 19. století se Beethoven rozhodl překonat vše, co se naučil u Josepha Haydna, a koncepce jeho 5. symfonie přesně odpovídá jeho odvážným myšlenkám. Ono známé „da – da – da – dá“ působí jako stmelující prvek nejen 1. věty, ale drží pohromadě všechny čtyři věty. Přemýšliví posluchači rádi vyposlouchávají „osudový“ motiv v celé půlhodinové ploše, nejvýrazněji v pochodových částech 3. věty.

První věta je napsána v přehledné, byť značně dramaticky citěné sonátové formě. Ve 2. větě se prolínají variace dvou témat. První postupně roste a z pianissimových obměn nabírá sílu, zato druhé hned od začátku propuká ve fortissimo. Skoro se zdá, že tyto dva kontrastní temperamenty nemohou porozumět, cholerické druhé téma však nakonec dokáže pohnout vůdčí lyrický nápad k plnému projevení svých možností; věta končí v orchestrálním tutti. Třetí věta obvykle do symfonie vnáší taneční pohyb a až odlehčenou rozvernost. Nic takové Beethoven nenakomponoval, přestože zachoval označení „scherzo“, tedy žert. Temné, záhadné vyznění určuje unisono kontrabasů a violoncell – v první části vždy zvítězí odhodlaně kráčející žestě, trio strhnou kontrabasy a violoncella do divokého víru a tato prudkost vyčerpá zvukové možnosti natolik, že se návrat úvodního dílu odehrává v podivuhodné tichosti dřevěných nástrojů a pizzicata smyčců. Celkovým antiklimaxem 3. věty si Beethoven připravil triumfální začátek 4. věty, do které scherzo vplyne bez přerušení („attacca“). Vítězný vzlet už nic nezadrží – ani letmý návrat podvrtného živlu ze scherza – Beethoven vystupňoval rychlost finále z allegra do presta a ještě posílil instrumentaci o pozouny, kontrafagot a pikolu.

Jiří Kopecký

SVETLIN ROUSSEV

Talent Svetlina Rousseva rozpoznala již v raném dětství jeho matka, učitelka hudby v jeho rodném městě Ruse (překládáno také jako Rusčuk). „Malá Vídeň“, jak se metropoli na Dunaji přezdívá, poskytlo mladému houslistovi natolik kvalitní vzdělání, že se v patnácti letech dostal na pařížskou Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse, kde studoval pod vedením Gérarda Pouleta, Devyho Erliha a Jean-Jacqua Kantorowa. Po třech letech získal první cenu konzervatoře ve hře na housle i komorní hře a posléze vstoupil do postgraduálního studijního programu. Dnes na této prestižní škole vyučuje hru na housle. Roussev získal řadu ocenění na soutěžích v Indianapolis, Melbourne nebo v mezinárodním klání Long-Thibaud. Zásadním mezníkem se pro houslistu stalo vítězství v Sendai International Competition roku 2001. Od té doby koncertoval v prestižních koncertních sálech od Suntory Hall v Tokiu, Čajkovského sálu v Moskvě, Théâtre des Champs Elysées, Théâtre du Châtelet, přes Palác spojených národů v Ženevě, koncertní síň Bély Bartóka v Budapešti, po „Alte Oper“ ve Frankfurtu, Konzerthaus v Berlíně a Centro Cultural Kirchner v Buenos Aires. Roussev stál od roku 2000 v čele řady souborů v Bulharsku, Francii, Polsku, Japonsku či Kanadě. Jako sólista hrál s Orchestre National de France, Orchestre Philharmonique de Radio France, Orchestre de la Suisse Romande, Orchestre National de Belgique, Seoul Philharmonic Orchestra, Tokyo Philharmonic Orchestra, Kremerata Baltica.

Svetlin Roussev hrál po taktovkou Yehudi Menuhina, Denise Russela-Daviesse nebo Johathana Notta. Jeho partnery v komorní hře byli Jean-Yves Thibaudet, Yel-Eum Son, Peter Frankl, Jean-Marc Luisada i Gautier Capuçon. Je zakládajícím členem Roussev-Salque-Rozanova Tria. Ceněné jsou jeho nahrávky s méně známými díly Karla Amadea Hartmanna, Griega, Sibelia a Medtnera, ale také barokních a současných autorů. Oblíbil si hudbu Felixe Mendelssohna, Antonína Dvořáka, nahrál kompletní houslové dílo P. I. Čajkovského. Neustále se vrací ke slovanskému repertoáru a podporuje bulharskou hudební kulturu. V letech 2007, 2016, 2019 byl oceněn bulharským ministrem kultury, roku 2019 navíc ještě získal cenu prezidenta Bulharské republiky.

Svetlin Roussev hraje na nástroj Baron Wittgenstein Stradivarius 1716, který mu velkoryse zapůjčuje Bulharsko ze svých sbírek.

VAHAN MARDIROSSIAN

Nový šéfdirigent Komorní filharmonie Pardubice, se narodil v roce 1975 v Jerevanu a své hudební vzdělání zahájil na konzervatoři Komitas v Arménii. Později pokračoval ve studiu na pařížské Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse, kde v roce 1996 absolvoval s vyznamenáním. Původně se věnoval především klavíru, avšak v posledních letech se jeho kariéra výrazně soustředila na dirigování. Díky své dvojí specializaci dokáže interpretovat repertoár z různých úhlů pohledu a přináší jedinečný a všestranný hudební pohled.

Po mnoho let působil jako hlavní dirigent Caen Symphony Orchestra ve Francii, byl také hudebním ředitelem Národního komorního orchestru Arménie. Od roku 2020 zastává pozici hudebního ředitele Orchestre Royal de Chambre de Wallonie, kde pravidelně diriguje orchestrální kola prestižní Soutěže královny Alžběty v Bruselu. Zároveň spolupracuje se City Chamber Orchestra of Hong Kong a diriguje řadu významných orchestrů po celém světě.

Věnoval se také pedagogické činnosti na pařížské Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse, záhy však pochopil, že jeho pravé místo je za dirigentským pultem a nikoli za dveřmi klavírních tříd. Podržel si však členství v řadě porot mezinárodních hudebních soutěží a vede mistrovské kurzy po celém světě.

Pardubickému publiku se představil poprvé v roce 2023, kdy dirigoval zahajovací koncert festivalu Pardubické hudební jaro. S Komorní filharmonií Pardubice ho pojí také rozsáhlá diskografie pro prestižní nizozemský label Brilliant Classics.

PŘIPRAVUJEME

DIALOG HOUSLÍ A VARHAN

GEORG MUFFAT

Toccata tertia

FRANÇOIS ROBERDAY

Fugue 6e et Caprice

GEORG PHILIPP TELEMANN

Fantazie č. 4 pro housle bez basu D dur

JOHANN SEBASTIAN BACH

Sarabanda a Giga z *Houslové partyty č. 2 d moll*

JOHANN GEORG PISENDEL

Sonáta pro sólové housle bez basu a moll

JOHANN KUHNAU

Biblická sonáta č. 1 „Souboj mezi Davidem a Goliášem“ pro varhany

JOSÉ XIMÉNEZ

Batalla del Sexto tono

MARTIN GREGORIUS VARHANY

DANIEL PLAVEC HOUSLE

Sobota 30. 5. 2026 v 18.00 hodin

KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO, PŘELOUČ

PŘIPRAVUJEME

OPERNÍ GALA

Slavné operní árie, duety a přede hry (výběr):

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Figarova svatba, Don Giovanni

GIOACCHINO ROSSINI

Lazebník sevillský, Italka v Alžíru

BEDŘICH SMETANA

Prodaná nevěsta

GEORGES BIZET

Carmen

GIACOMO MEYERBEER

Hugenoti

ŠTĚPÁNKA PUČÁLKOVÁ MEZZOSOPRÁN

GUSTÁV BELÁČEK BASBARYTON

KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE

DIRIGENT **STANISLAV VAVŘÍNEK**

Pondělí 15. 6. 2026 v 19.00 hodin

Úterý 16. 6. 2026 v 19.00 hodin

Středa 17. 6. 2026 v 19.00 hodin

SUKOVA SÍŇ DOMU HUDBY V PARDUBICÍCH

Introdukce s umělci

Středa v 18.00 hodin

Malý sál Domu hudby

170
LET
1856
2026

DOSTIHOVÉ
ZÁVODIŠTĚ PARDUBICE

Přehled akcí v sezóně 2026

20. 6.	POHÁR SLAVIA POJIŠŤOVNY II. kvalifikace na 136. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou
1. 8.	Cena firmy Chládek a Tintěra, Pardubice a.s. III. kvalifikace na 136. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou
15. 8.	Letní cena města Pardubic
5. 9.	EURO EQUUS – Evropský den koní IV. kvalifikace na 136. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou
10. 10.	Křišťálový pohár města Pardubic
11. 10.	136. Velká pardubická se Slavia pojišťovnou
31. 10.	Závěrečný dostihový den

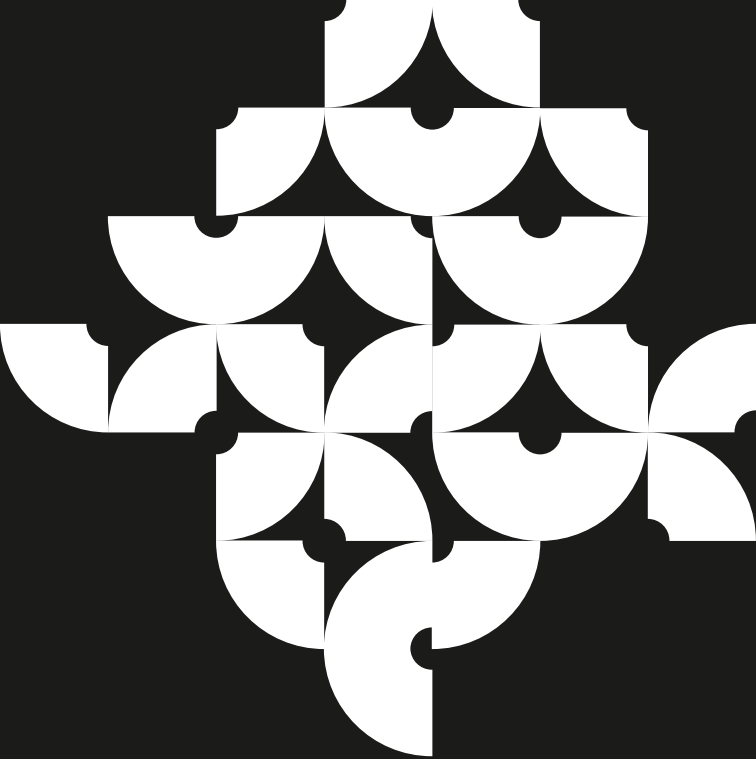
www.zavodistepardubice.cz

Klasika Plus.cz

PORTÁL O KLASICKÉ HUDBĚ

...Váš vyladěný partner

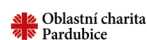
KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE

Komorní filharmonie Pardubice děkuje za všechny finanční příspěvky Ministerstvu kultury České republiky, Pardubickému kraji, statutárnímu městu Pardubice a všem partnerům KFP, jakož i soukromým dárcům a mecenášům.

Partneři KFP

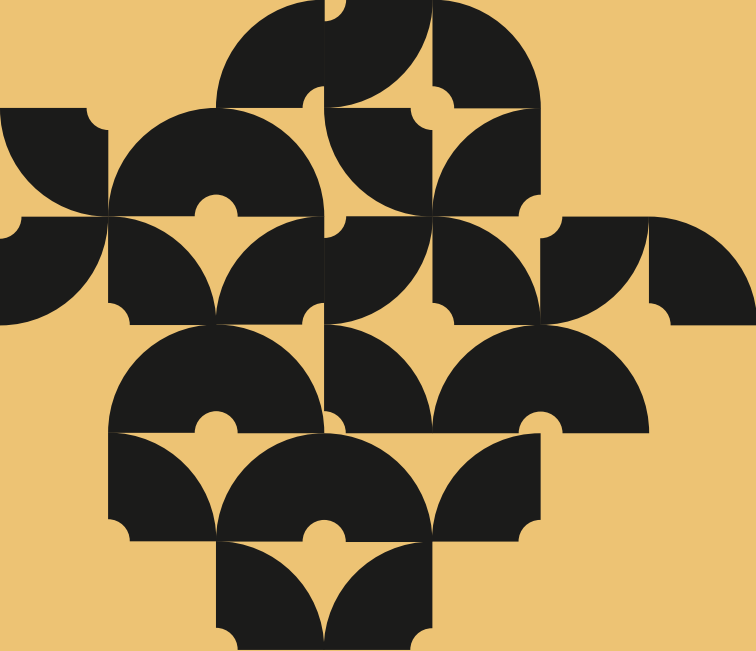

GRAND

Mediální partneři KFP

KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE

DŮM HUDBY
SUKOVA TŘÍDA 1260
530 02 PARDUBICE

TEL: +420 466 525 471 SEKRETARIÁT
TEL: +420 733 725 842 PŘEDPRODEJ

podatelna@kfpar.cz
www.kfpar.cz

Zřizovatelem Komorní
filharmonie je statutární
město Pardubice.

Koncerty se konají také za finanční podpory
Ministerstva kultury České republiky
a Pardubického kraje.

Pardubice

MINISTERSTVO
KULTURY

PARDUBICKÝ KRAJ